

Eeva-Liisa Soppelan (Jyty Kemijärven aktiivitoimija, eläkeläinen) juhlapuhe 21.11.2015 Jyty Kemijärvi ry:n 60-vuotisjuhlassa

Kemijärven kunnallisvirkamiesyhdistys perustettiin Kemijärven kunnan kunnantoinimistossa 27.4.1955 - siis yli 60 vuotta sitten. Paikalla oli silloin 20 jäsentä. Säätojen mukaan tarkoituksena oli ammatillisena järjestönä valvoa kunnan ja kuntainliittojen palveluksessa olevien kunnallisten viranhaltijoiden ammatillisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia etuja sekä ylläpitää ja syventää yhteenkuuluvuutta näiden viranhaltijoiden kesken. Sama tarkoitus löytyy nykyisen Jyty Kemijärvi ry:n säännöistä.

Yhdistyksen ensimmäisenä puheenjohtajana toimi kunnanjohtaja Kaarlo E. Liimatainen ja sihteerinä kirjanpitäjä Enne Malin, myöhemmin kunnankamreeri. Mielenkiintoinen asema, joka nykyään kerättäisi vähintään hämmennystä - puheenjohtajana kaupunginjohtaja Atte Rantanen ja sihteerinä talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja. Mikäs hätä tässä sitten olisi.

Vanhan historiikin mukaan ensimmäisen toimintavuoden suuri haaste oli neuvotella kunnan johtohenkilöiden kanssa viranhaltijoiden palkkaluokkiin sijoittelusta. Mutta silloin asiat päätettiin luottamuselimissä ja viranhaltijat vaoin esittelivät asioita. Nyt on toisin - kuten tiedämme.

Yhdistyksen 60-vuotisen toiminnan aikana on tapahtunut suuria muutoksia toimintaympäristössä - v.1957 perustettiin Kemijärven kauppala ja v. 1973 kunnan taas yhdistettiin Kemijärven kaupungiksi. Kun oli kaksi kuntaa, oli myös huoltolaitosten kuntainliitto, joka piti yllä lastenkotia ja vanhainkotia. Myöhemmin oli vielä aluesairaalan kuntainliitto, joka lakkasi kun sairaala tuli kaupungin omistukseen. On ollut monta työnantajaa, joiden palveluksessa olevien eduista on pitänyt pitää huolta, monta päättäjää ja monta toimintakulttuurua, joihin sopeutua. Sitten keksittiin ruveta yksityistämään ja yhtiöittämään ja nämä toimet taas toivat edunvalvontaa uusia haasteita.

Kaupungin tiukentuva talous on aiheuttanut omalta osaltaan huolenaihetta jäsenistön aseman ja etujen valvomiseen. On tehty tavoiteorganisaatiota, sopeuttamisohjelmaa ja ties mitä tulevaisuuden suunnitelmaa, joilla on pyritty pitämään hengissä tämä parhaista vuosistaan puoleen väkimäärältään kutistunut kaupunki ja turvaamaan asukkaille hyvät peruspalvelut.

Tiukan talouden vuosina on ammattiyhdistyksen joutunut opettelemaan uudenlaisia toimintatapoja kun on yritetty vaikuttaa siihen, että jäsenet saisivat pitää työpaikkansa. Mielestäni tässä on onnistuttu suhteellisen hyvin, kun vain yhden kerran on lomautettu, muutaman kerran vaihdettu lomarahoja vapaaksi eikä kassan kautta ole lähdetty kuin putkeen tai eläkkeelle. Tämä on vaatinut myös henkilöstöltä valtavasti joustavuutta ja muutosvalmiutta. Ja taas kuulostaa olevan tilanne päällä - lomautuksia tai irtisanomisia on luvassa. Eli haastetta riittää.

Yhteistyö työnantajan ja järjestöjen kesken on mielestäni ollut kunnallisvirkamiesten - nykyisten jytyläisten vahvuus aina - ja niin pitää olla vastakin. Aina on päästy mielipiteemme sanomaan - vaikka eihän sitä aina ole

kuunneltu - tai kysytty oikeaan aikaan. Työnantaja pakkaa vieläkin unohtamaan että kirkkovene kulkee paremmin, jos kaikki soutavat ja mieluiten samaan tahtiin.

Yhdistyksestämme on löytynyt myös valtakunnan tason vaikuttajia: Tapio Salmela toimi KVL:n liittovaltuuston jäsenenä, Leena Juujärvi liittovaltuuston varajäsenenä ja Tarja Perälä liittohallituksessa, työttömyyskassassa ja STTK:ssa.

Mutta ei kaikkia panoksia toki ole edunvalvontaan laitettu vaan myös virkistystoimintaan ja hauskanpitoon. Jo v.-59 ostettiin Revässaaresta tontti 1.000 markalla ja sinne rakennettiin mökki, joka tuli maksamaan historiatietojen mukaa 4.822 mk. Mökki rakennettiin talkoilla kuukaudessa ja vihkiöistilaisuus lienee ollut viihtyisä tilaisuus, koska tarina kertoo, että paluumatkalla apulaiskirjanpitäjän vastaostettu kangashattu joutui veden varaan ja kutistui niin että se oli merkittävä irtaimiston poistoluetteloon, joita siihen aikaan pidettiin kaikesta kynää ja kumia isommasta irtaimistosta. Mökki oli alkuvuosikymmeninä ahkerassa käytössä, mutta se myytiin kun käyttäjiä ei enää juurikaan ollut ja Leviltä oli hankittu lomaosake.

Aiemmin pidetyt hiihto- ja pilkkikilpailut ovat vaihtuneet päivä- ja pidempiinkin retkiin lähiseuduille ja ulkomaillekin, Tallinnaan, Tukholmaan ja Pietariinkin. Levin talvikarnevaaleilla käytiin monena vuonna 90-luvulla suurella joukolla. Niistä ensimmäisellä ajoin varmasti elämäni lyhyimmän taksimatkan, kun otimme tästä taksin mennäksemme Hotelli Sirkantähteen. Mistäs me oltais tiedetty, että se on tuossa kivenheiton päässä. Vapaa-ajan toiminnan muotoja joudutaan miettimään uusiksi jäsenistön toiveita vastaavaksi, mutta sitä ei saa unohtaa, koska se oikeasti lisää yhteenkuuluvuutta ja jäsenten tuki on todella tärkeää yhdistyksen toimihenkilöiden jaksamiselle.

Ammattijärjestöt ovat nyt sekä valtakunnan tasolla, että paikallisesti isojen vaatimusten ja haasteiden edessä kun rakenteita ravistellaan ja entisiä toimintamalleja kyseenalaistetaan. Onneksi nyt kuulostaa siltä, että pakkolakeja ei tarvita vaan ollaan pääsemässä sopuun. Mutta töitä riittää ja uusia vaatimukisa tulee. Hereillä pitää olla ja aikaa pitää seurata.

Toivottakaamme vireälle 60-kymppiselle Jyty Kemijärvi ry:lle onnea ja menestystä jatkossakin!